

Status for drikkevandsboringer 2017

Baggrund

Dette notat præsenterer status for indvindingsboringer til almene vandforsyninger pr. 31. december 2017. Herunder opgøres antallet af boringer, som er "taget ud af drift". At en boring er taget ud af drift betyder, at boringen ikke benyttes til drikkevandsindvinding. Boringen eksisterer dog og kan tages i drift igen. Hvis en boring er taget ud af drift, skal der ved vandforsyningens indberetning angives en årsag til dette.

Data om status for boringer til almene vandforsyninger er af betydning for planlægning af den fremtidige indsats for at sikre rent drikkevand. Der blev derfor i 2012 indført en indberetningsordning, hvor alle almene vandforsyninger årligt skal indberette status for deres indvindingsboringer i GEUS' Jupiter-database. Indberetningen skal foretages pr. 31. december, og blev første gang udført ved årsskiftet 2012/13. Indberetningen skal foretages hvert år inden den 1. februar. Kommunen skal hvert år inden den 1. april frigive indberetningerne.

I 2016 er indberetningsapplikationen revideret for bl.a. at gøre indberetningen enklere at bruge for vandforsyninger og kommuner.

Særlige opmærksomhedspunkter vedrørende opgørelsen

Det bemærkes, at der er nogle forbehold vedrørende opgørelsen. I nærværende opgørelse over vandforsyningsboringer, der er taget ud af drift, er kun medtaget de ændringer, der er frigivet af kommunen. GEUS oplyser, at hvis alle ændringer der er indberettet af vandforsyningerne, samtidig også er frigivet af kommunen, vil antallet af boringer taget ud af drift sandsynligvis være højere. MST vil på baggrund af dette kontakte kommunerne og informere dem om deres pligt til at frigive indberetningerne.

Det gælder desuden, at almene vandforsyningsanlæg, der er lukket, ikke længere vil fremgå som et alment aktivt vandforsyningsanlæg, og dermed heller ikke fremgår at nærværende udtræk for boringer taget ud af drift.

GEUS oplyser, at der i Jupiter-databasen findes et antal vandindvindingsboringer, som tidligere har ændret anvendelse til f.eks. pejle- eller overvågningsboringer. Disse boringer vil ikke optræde i opgørelsen af indvindingsboringer, som er taget ud af drift pr. 31. december 2017.

GEUS oplyser også, at vandindvindingsboringer som har været ude af drift i en periode i 2017, men er i drift igen per 31. december 2017, heller ikke vil fremgå i opgørelsen over boringer, som er taget ud af drift pr. 31. december 2017.

GEUS oplyser desuden, at der findes data for overskridelse af grænseværdierne, i boringskontrollerne for almene aktive vandforsyninger. Grundvandskvaliteten fra de almene vandværkers boringer, præsenteres med udgangspunkt i boringskontrollen, der er en del af vandværkernes egenkontrol. Der henvises til de årlige rapporter fra den landsdækkende grundvandsovervågning (GRUMO).

Status for boringer taget ud af drift

GEUS har oplyst, at kommunerne pr. 31. december 2017 i alt har registreret 2.677 almene vandforsyningsanlæg, hvortil der er knyttet 6.780 drikkevandsboringer, som er registreret i Jupiter. Vandforsyningerne har indberettet status pr. 31. december 2017 for henholdsvis 68 % af anlæggene og 72 % af boringerne.

Af de boringer, som vandforsyningerne har indberettet status for pr. 31. december 2017 og som er frigivet af kommunen, oplyser GEUS, at i alt 116 boringer er indberettet som "taget ud af drift". Årsagerne til at de 116 boringer er taget ud af drift, fremgår af tabel 1. Det bemærkes, at samme boring ofte er taget ud af drift flere år i træk, hvorfor flere boringer er gengangere fra år til år.

Tabel 1: Antal boringer der er taget ud af drift og årsag hertil. Baseret på oplysninger fra GEUS' udtræk af data 26. juni 2018.

Årsag	Antal boringer taget ud af drift pr. 31. december 2017
Pesticider	26
Nitrat	1
Tekniske årsager	32
Planlægningsmæssige forhold	46
Naturligt forekommende stoffer	4
Miljøfremmede stoffer	7
I alt	116

Perspektivering

Det er andet år at den nye indberetningsapplikation anvendes. Indberetningen giver et øjebliksbillede af antallet af vandindvindingsboringer, som af forskellige årsager er taget ud af drift, og det vil fremover være muligt, at få et bedre overblik over udviklingen i antallet af boringer, som tages ud af drift af vandforsyningerne.

Status for sløjfede boringer

Ved "sløjfet" forstås nedlagt, dvs. boringen er blevet afproppet og ikke kan tages i anvendelse igen. GEUS oplyser, at der i hele 2017 er sløjfet i alt 133 boringer tilknyttet et alment vandværk, som har haft en anvendelse som drikkevandsboring.

Tabel 2: Årsag til og antallet af sløjfede boringer for 2017. Baseret på oplysninger fra GEUS' udtræk af data 20. juni 2018.

Årsag til sløjfning	Antal sløjfede boringer i 2017
---------------------	--------------------------------

Ikke angivet	9
Utilstrækkelig ydelse	6
Boring/brønd ikke i brug/ingen anvendelse/undersøgelse slut	52
Forurening	5
Andet	23
Sammenstyrtning, (fysisk defekt)	4
Clogging (slidser stoppes)	1
Tilsluttet Vandværk	17
Ejendommen nedlagt	3
Naturligt forekommende stoffer	6
Nitrat	2
Pesticider	1
Planlægningsmæssige forhold	1
Mikrobiologisk forurening	1
Tekniske årsager	2
I alt	133

GEUS oplyser, at der i 2017 er indført nye sløjfe-årsager, og fordelingen kan derfor være lidt anderledes end året før. Den hyppigste årsag til sløjfning af borer i 2017 er ”Boring/brønd ikke i brug/ingen anvendelse/ undersøgelse slut”, som er angivet 52 gange. Årsagen ”Andet” er angivet 23 gange i 2017, og kun 9 gange er der ikke angivet en årsag (”Ikke angivet” i tabellen). I 5 tilfælde i 2017 er ”forurening” angivet som årsag til sløjfning af en boring, dog uden nærmere præcisering. Derudover oplyser GEUS, at 1 boring har angivet årsagen ”pesticider” som årsag, og 2 har angivet årsagen ”nitrat”.